Teisminio proceso Nr. 2-55-3-01622-2022-2

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 17 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas), Virgilijaus Grabinsko ir Donato Šerno,

susipažinusi su 2023 m. spalio 3 d. paduotu **UAB "Krestan"** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. rugsėjo 14 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

UAB "Krestan" padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2023 m. rugsėjo 14 d. nutarties peržiūrėjimo, kuria nutrauktas apeliacinis procesas, pradėtas pagal UAB, "Krestan" atskirąjį skundą. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skundebūtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečiąkasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

UAB "Krestan" paduotas kasacinis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais: 1) apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė CPK 307 straipsnio 3 dalįir dėl jos taikymo nukrypo nuo kasacinio teismo išaiškinimų, kad šioje teisės normoje nustatytas naikinamasis trijų mėnesių terminas prašymui atnaujinti praleistą apeliacinio skundo padavimo terminą taikytinas tik tuo atveju, kai byloje dalyvaujančiam asmeniui buvo tinkamai pranešta apie priimtą teismo procesinį sprendimą. Skundžiama teismo nutartis buvo priimta rašytinio proceso tvarka, todėl termino paduoti dėl jos atskirąjį skundą eiga prasidėjo nuo nutarties kopijos įteikimo suinteresuotai šaliai dienos (CPK 73 straipsnio 3 dalis, 335 straipsnio 1 dalis). Teismas nesiuntė nutarties kopijos UAB "Krestan", o galimybę susipažinti su ja UAB "Krestan" įgijo tik gavusi prieigą prie elektroninės bylos 2023 m liepos 19 d., todėl, padavusi 2023 m liepos 25 d. atskirąjį skundą, nepraleido įstatyme nustatyto 7 dienų termino. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai nusprendė, kad atskirasis skundas nebegalėjo būti priimtas, nepriklausomai nuo to, kada UAB "Krestan" sužinojo apie skundžiamą nutartį; 2) teismai netinkamai taikė CPK 48 straipsnio 1 dalį, pagal kurią procesinis teisių perėmimas galimas bet kurioje proceso stadijoje, ir šiuo klausimu nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos. UAB "Krestan" atskirajame skunde suformulavo savarankišką prašymą – pakeisti pradinę ieškovę jos teisių perėmėja UAB "Krestan". Teismas šio prašymo neišsprendė ir iš karto priėmė skundžiamą nutartį, motyvuodamas tuo, kad atskirąjį skundą pateikė byloje nedalyvaujantis asmuo. UAB "Krestan" apeliacinės instancijos teismui paduoto atskirojo skundo pirmu punktu taip pat buvo prašoma pakeisti ieškovę, tačiau teismas šio klausimo nesprendė, nors 7 dienų apskundimo terminas šioje dalyje nebuvo suėjęs, taip teismas pažeidė CPK 335 straipsnį.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuluojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtoms teismų nutartims priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiar	n asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.	

Teisėjai Antanas Smniškis

Virgilijus Grabinskas

Donatas Šernas